

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/64/2021
Identifikačné číslo spisu: 1514225043
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1514225043.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceľovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu: FREKOMOS SK, s. r. o., Domove role 69/16516, 821 05 Bratislava, IČO: 36 196 428, práv. zast. Mgr. Marekom Hanicom, advokátom, Majoránová 71, 821 07 Bratislava, proti žalovanému: OTNAVA GROUP, a. s., Zadunajská cesta 10, 851 01 Bratislava, IČO: 47 389 371, práv. zast. JUDr. Evou Krchňavou, advokátkou, Rudlovska cesta 47, 974 01 Banská Bystrica, o zaplatenie 26.249,30 eur s príslušenstvom vedenom na Okresného súde Bratislava V pod sp. zn. 23Cb/35/2015, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/236/2019-420 zo dňa 14.10.2020 takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaný m á n á r o k voči žalobcovi na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V ako súd prvej inštancie (ďalej tiež ako súd „prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 23Cb/35/2015-364 zo dňa 30.04. 2019 zamietol žalobu a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa svojím návrhom domáhal úhrady 26.249.30 eur za vykonanie prác - zlepšenie zeminy v rozsahu 4.708 m² na stavbe obchodné jednotky Galanta - Vendo Park v zmysle cenovej ponuky žalobcu č. 52/2014 zo dňa 18.03.2014, ktorá bola súčasťou Zmluvy o dielo č. 200-19-03-S zo dňa 20. 03. 2014. Rozsah prác bol dohodnutý v objeme 3.909 m² za jednotkovú cenu 4,75 eur bez DPH s dohodnutým technickým parametrom Edef 2 60 MPa. Žalobca žalovanému vyfakturoval vykonané práce faktúrou č. 21405016 zo dňa 12.6.2014 v celkovej výške 28.635.60 eur, pričom v konaní si uplatňoval sumu zníženú o 5 % titulom zádržného a 5 % titulom garančnej zábezpeky, keď predmetom fakturácie boli práce - zlepšenie zeminy v rozsahu

4.708 m², teda o 799 m² viac, ako bolo dohodnuté v zmluve. Požadovanú úhradu nad dohodnutý rozsah žalobca odôvodnil prácami navyiac, ktoré preukazoval listinou Informácia o zmene zo dňa 2.7.2014, podpísanú stavbyvedúcim, D.. X. O.. Žalobca v priebehu konania zmenil svoju doterajšiu právnu argumentáciu a tvrdil, že jeho nárok nie je nárokom za navyiac práce, preto jeho nárok nie je potrebné preukazovať predložením dokladov na preukázanie objednania navyiac prác žalovaným, ale jeho nárok na zaplatenie 26.249,30 eur je nárokom za vykonanie prác - zlepšenie zeminy v rozsahu 4.708 m² na stavbe Obchodné jednotky Galanta - Vendo Park, ktorý vyplýva z cenovej ponuky žalobcu č. 52/2014 zo dňa 18.3.2014. Žalovaný vychádzal z dohodnutej ceny diela vo výške 66 325,55 eur, keď žalobca vyfakturoval žalovanému faktúrou č. 21403004 zo dňa 04.04.2014 sumu 36.467,52 eur s DPH (uhradená po odčítaní zádržného vo výške 32.820,77 eur) a žalovanú sumu 26.249,30 eur, pričom poukázal na to, že súčet týchto súm nedáva spolu ani sumár dohodnutej ceny za dielo, preto žalobný nárok nie je možné posudzovať ako nárok za navyiac práce, ale ako časť ceny za dielo, v zmysle riadne uzavretej zmluvy o dielo. Žalobca vyfakturoval žalovanému celkom sumu 75.656,45 eur bez DPH (90.787,74 eur s DPH), teda o 9.330,90 eur bez DPH viac, ako dohodnutá cena diela (66.325,55 eur bez DPH). Túto skutočnosť preukazujú faktúry vystavené žalobcom pod č. 21410012 dňa 31.10.2014, č. 21410013 dňa 31.10.2014, č. 21410014 zo dňa 31.10.2014 a č. 21410019 dňa 31.10.2014. K námietke žalovaného o nevykonaní prác žalobcom v požadovanej kvalite žalobca uviedol, že záťažové skúšky neboli predmetom cenovej ponuky a boli vykonané nesprávne už 9 hodín po realizácii diela. Tvrdenie svedka C., pracovníka žalobcu o skutočnosti, že D.. O. bol poverenou osobou za žalovaného na stavbe vo veci podpisovania a rozhodovania o stavebných prácach bolo v konaní vyvrátené svedeckou výpoveďou D.. O. na pojednávaní dňa 5.11.2018 a písomným vyhlásením D.. X. O. zo dňa 21.01.2019. Svedok D.. O. taktiež potvrdil nekvalitu vykonaných prác žalobcom, nedodržanie zmluvných podmienok ohľadom kvality a rozsahu diela a neodovzdanie diela žalobcom. Súd prvej inštancie uviedol, žalobca predložil súdu dve verzie skutkových okolností, na pojednávaní dňa 14.1.2019 tvrdil, že jeho nárok je nárokom na zaplatenie dohodnutej ceny diela titulom zmluvy o dielo a v pôvodnom opise skutkových okolností tvrdil, že jeho nárok je nárokom na zaplatenie navyiac prác ktorých potreba vznikla na základe zmluvy o dielo. Na základe čl. I. bod 4 Všeobecných zmluvných podmienok (ďalej „VZP“), ktoré sú súčasťou Zmluvy o dielo, mali zmluvné strany dohodnutý presný postup pri vzniku navyiac prác (písm. b), pričom navyiac práce sa zhotoviteľ zaväzuje vykonať len na výslovnú žiadosť objednávateľa zapísanú v stavebnom denníku a vlastnoručne podpísanú oprávneným zástupcom objednávateľa (písm. a). V zmysle čl. VII bod 8 Zmluvy o dielo je oprávnený zastupovať žalovaného k schvaľovaniu navyiac prác D.. E. O., ktorý Informáciu o zmene zo dňa 2.7.2014 nepodpísal a ani takáto požiadavka nebola zaznamenaná v stavebnom denníku, pričom žalobca stavebný denník ako dôkaz v konaní predložil. Z dokazovania vyplynulo, že Informácia o zmene bola podpísaná pravdepodobne D.. X. O., (z dokazovania táto skutočnosť jednoznačne nevyplývala), ktorý nebol splnomocnený na podpísanie navyiac prác. Z podania pána D.. X. O. označeného ako "Odopretie výpovede ako svedka na výsluch vo veci žalovaného - OTNAVA Group, a. s.", zo dňa 21.1.2019 vyplývalo, že bol v čase od 11.02.2013 do 20.10.2014 (teda v čase realizácie prác, ktorých zaplatenie ceny je predmetom sporu) zamestnancom spoločnosti AVANTO, Hraničná 18, Bratislava a nie žalovaného. Mal za to, že práca pre OTNAVY bola zmluvne dohodnutá medzi OTNAVA a AVANTO a. s. Jeho úloha na stavbách bola len evidenčného charakteru, z poverenia p. O. vykonával len administratívne úkony pri nástupe jednotlivých dodávateľov a zasielal vedeniu spoločnosti len informácie o postupe prác a celkovej činnosti v zmysle harmonogramu. Nemal žiadnu právomoc na podpisy ekonomických zmlúv so subdodávateľmi, resp. preberacie konania. Všetko musel podpisovať pán O., bez jeho podpisu bolo čokoľvek podpísané neplatné.

Ďalej v odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že Informáciu o zmene zo dňa 02.07.2014 podpísal D.. O., súd však konštatoval, že Informáciou o zmene podpísanou inou osobou, ako D.. O. nemohlo dôjsť medzi stranami sporu k dohode o zmene rozsahu predmetu zmluvy. V konaní nebol preukázaný nárok žalobcu na úhradu navyiac prác, ktoré ani neboli stranami sporu zazmluvnené. Svedok C., zamestnanec žalobcu nemal vedomosť o právnych vzťahoch na stavbe, uviedol, že D.. O. mu bol predstavený D.. O., že je poverenou osobou za žalovaného, že zmluva bola uzatvorená so žalovaným - spoločnosťou OTNAVA Group, a. s., že štatutárny orgán žalovaného bol oboznámený s navyiac prácami, ktoré presne špecifikoval, pričom však následne priznal, že nevie rozlíšiť

medzi jednotlivými spoločnosťami, ktoré mali v obchodnom mene slovo OTNAVA a nevie, pre akú spoločnosť vykonával žalobca práce v Galante. Tvrdenie, že o naviac prácach vedel štatutárny zástupca žalovaného D.. O. vyvodil z toho, že tento chodil na kontrolné dni na stavbu a s p. O. komunikovali. Svedok poukazoval na záznam v stavebnom denníku - list č.0266446 zo dňa 14.05.2014. Z uvedeného záznamu v stavebnom denníku vyplývalo, že stavenisko odovzdával len pán D.. O. za spoločnosť OTNAVA s. r. o. (nie za spoločnosť žalovaného). Výňatok stavebného denníka predloženého žalobcom neobsahuje žiadne poverenie na zastupovanie spoločnosti žalovaného, aj ostatné časti stavebného denníka (okrem 2 posledných listov) sú podpísané D.. O. za spoločnosť OTNAVA s. r. o.

Žalobca v konaní nepreukázal právnu dôvodnosť fakturácie diela, dôvodnosť podania žaloby. Žalobca odôvodňoval oprávnenosť fakturácie jej možnosťou podľa čl. III bod 1 VZP, podľa ktorého je možné skutočne vykonané práce fakturovať aj čiastočne. V zmysle cit. ustanovenia bolo však potrebné k takejto faktúre priložiť okrem iných dokumentov aj stav rozpracovanosti diela fotografiami v počte 3 snímok, znázorňujúcich účtovaný stav, čo žalobca nepredložil. Žalobca žalovanému dielo do dnešného dňa neodovzdal. Súpis vykonaných prác zo dňa 12.6.2014 predložený žalobcom nenahrádza Zápis o odovzdaní a prevzatí diela a nie je dokladom o riadnom vykonaní a odovzdaní diela. V zrušujúcom uznesení č. k. 3 Cob/281/2016 zo dňa 28.6.2018 Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací vytkol súdu, že neskúmal, či bola splnená podmienka v zmysle čl. III bod 4 zmluvy, bez čoho žalobca nemohol dielo riadne vykonať. Podľa čl. III bod 4 Zmluvy o dielo je predmetom zmluvy aj zakreslenie zmien do RPD a predloženie projektu skutočného vyhotovenia v 5 vyhotoveniach v papierovej forme a 2 x v digitálnej forme na CD, pričom žalobca súdu neosvedčil odovzdanie projektov žalovanému, a preto nemohol predmet zmluvy riadne vykonať. Súd prvej inštancie s poukazom na uvedené konštatoval, že cena predmetu zmluvy bola stanovená ako pevná a záväzná, rozsah úhrady prác, ktorých sa žalobca domáha podanou žalobou nebol stranami sporu dohodnutý a odsúhlasený, zmena rozsahu zmluvy, ktorá mohla mať vplyv na cenu diela, mohla byť uskutočnená len zmluvne dohodnutým spôsobom v súlade s čl. I bod 4 VZP a odsúhlasená v zmluve splnomocnenou osobou, čo v konaní žalobca nepreukázal, dielo nebolo vykonané riadne v súlade s čl. III bod 4 Zmluvy o dielo a odovzdané, nebola vystavená konečná faktúra, ktorá by zohľadnila čiastkové fakturácie vo vzťahu k celému predmetu zmluvy, preto súd žalobu žalobcu zamietol. Vzhľadom ku skutočnosti, že v konaní neboli uplatnené žalovaným reklamačné vady s argumentáciou o absencii riadneho vykonania diela a odovzdania diela žalobcom, súd považoval vyhodnotenie meraných veličín presahujúci rámec žaloby.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C. s. p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1, C. s. p., bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako aj celého obsahu spisového materiálu a odvolania žalobcu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležité, podrobne, logicky odôvodnil. Odvolací súd preto konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku a stotožňuje sa s dôvodmi v ňom uvedenými a v celom rozsahu na ne poukázal. Konštatoval, že súd prvej inštancie správne ustálil, že žalobca neosvedčil odovzdanie projektov žalovanému, a preto nemohol predmet zmluvy riadne vykonať. Cena predmetu zmluvy bola pevne a záväzne stanovená, zmena rozsahu zmluvy, ktorá mohla mať vplyv na cenu diela mohla byť uskutočnená len dohodnutým zmluvným spôsobom a odsúhlasená v zmluve splnomocnenou osobou, čo sa však nestalo, pričom dielo nebolo vykonané riadne a v rozsahu čl. III bod 4 Zmluvy o dielo a nebolo riadne odovzdané. Čiastková fakturácia, ktoré je predmetom žalobného návrhu, nespĺňala dohodnutú podmienku - čl. III bod 1 VZP. Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí náležite nevysporiadal. Záverom odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie jasným a dostatočným spôsobom vysvetlil závery svojho rozhodnutia, a to nielen skutkové, ale aj právne. Zo strany súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku boli dané odpovede na všetky podstatné okolnosti sporovej právnej veci, ktoré boli v konaní pred okresným súdom namietané. Už je rozhodovacou činnosťou nielen Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale aj Ústavného súdu Slovenskej republiky ustálené, že pokiaľ odôvodnenie rozhodnutia súdu

stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo sporovej strany na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Opätovne krajský súd považuje za potrebné poukázať na ustálenú judikatúru Ústavného súdu SR, ktorý za protiústavné a arbitrárne považuje len tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchyľne od veci samej alebo aj extrémne nelogické, so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti, o ktorý prípad tu v danej sporovej právnej veci nešlo (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, uznesenie ÚS SR č. k. III. ÚS 476/2017-14 zo dňa 1. augusta 2017). Krajský súd na základe rozsahu odvolacích dôvodov a odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu nezistil, že by závery súdu prvej inštancie boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a zo záverov okresného súdu nevyplýva ani taká aplikácia príslušných ustanovení právnych predpisov (poznáva krajský súd v rozsahu odvolacích dôvodov žalovaného), ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C. s. p., potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1, v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnému žalovanému odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Rozsudok odvolacieho súdu bol doručený žalobcovi dňa 13.11. 2020 (čl. 437).

Proti rozsudku odvolacieho súdu v zákonom stanovenej lehote podal dovolanie žalobca, prípustnosť ktorého vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., a napáda ho v celom rozsahu.

Namieta, že už v konaní na súde prvého stupňa poukazoval na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej a to rozhodnutie 3MOBdo/1/2014 zo dňa 30.04.2015, ktoré je aj súčasťou súdneho spisu. Rozhodnutie NS SR sa vzťahovalo na prípad, keď bolo rovnako sporné či došlo k odovzdaniu diela žalobcom žalovanému, ak toto bolo súčasťou väčšieho celku, v predmetnom súdnom spore sa teda jednalo preukázateľne o prípad obdobný súdnemu konaniu, ktoré prebieha. Z rozhodnutia NS SR si dovoľuje poukázať najmä na tieto skutočnosti:

„Krajský súd v Žiline vo svojom zrušujúcom uznesení vyslovil aj ďalší záväzný právny názor, keď za aplikácie § 555 ods. 1 Obchodného zákonníka a zisteného skutkového stavu uviedol, že žalobca dielo žalovanému odovzdal, umožnil žalovanému s dielom nakladať a do úžitku tohto diela vstúpil aj konečný objednávateľ - investor, ktorý bol v zmluvnom vzťahu so žalovaným, keďže žalobca vystupoval ako subdodávateľ. Investor vstúpil do užívania haly, kde bolo vykonávané dielo žalobcom v subdodávateľskom režime pre žalovaného a je nevyhnutné logicky vyvodiť, že pokiaľ by žalovaný nemal odovzdané dielo žalobcom, tak následne by nemal možnosť s ním disponovať a toto dielo odovzdávať hlavnému investorovi, s ktorým bol žalovaný v zmluvnom vzťahu. Vo vzťahu a na tento záver nemá vplyv k odvolacím dôvodom žalovaného a opätovne odvolací súd uviedol, že k ukončeniu a odovzdaniu diela žalovanému došlo a na tento záver nemá vplyv absencia protokolárneho odovzdania diela. Odvolací súd v súvislosti s odvolacím dôvodom žalovaného, že dielo nemohlo byť vykonané, keďže neboli zrealizované skúšky v zmysle § 555 ods. 2, 4 Obchodného zákonníka, uviedol, že sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa a v podrobnostiach naň odkazuje. Nevykonanie, resp. vykonanie dohodnutých skúšok nemôže byť na ujmu konštatovania odovzdania diela, pokiaľ túto obranu použil žalovaný, ktorý súčasne neposkytol súčinnosť k vykonaniu týchto skúšok žalobcom, pretože žalobca ako subdodávateľ žalovaného, ktorý bol vo vzťahu s hlavným investorom, nemal možnosť bez spolupráce so žalovaným vykonávať takéto úkony. Povinnosť vykonania skúšok od žalobcu by mohla byť požadovaná len v prípade, ak by žalovaný preukázal, že bol pripravený splniť si svoju povinnosť, a to poskytnúť súčinnosť na vykonanie takýchto skúšok žalobcom, k čomu však zo strany žalovaného nedošlo, resp. takéto splnenie povinností z jeho strany nebolo preukázané. Ohľadom obrany žalovaného tvrdenej vadnosti diela, odvolací súd poukázal na to, že ak sa žalovaný bránil tvrdenou vadnosťou diela, tak zákonite toto dielo ním muselo byť prevzaté, aby mohlo dôjsť k jeho posúdeniu, či dielo má alebo nemá vady.“

Rovnako dovolateľ poukázať na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Obdo/5/2011 zo dňa 31.01.2012, ktorý je rovnako súčasťou súdneho spisu. Z rozsudku NS SR cituje: „Pre posúdenie správnosti nároku žalobcu na zmluvnú pokutu je, či k porušeniu povinnosti dielo riadne odovzdať došlo, alebo nedošlo. Odvolací súd dospel k správne právnemu záveru, že k odovzdaniu a realizácii diela reálne došlo, že toto preukazovalo samotné správanie zmluvných strán a aj skutočnosť, že dielo na ktorom bola zmluvná dodávka účastníkov sporu realizovaná bolo investorovi odovzdané. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dovolaním správne konštatoval, že zmluvná pokuta postihovala presne vymedzenú povinnosť a to omeškanie s realizáciou diela, ale že nepostihovala odovzdanie diela s vadami. Dovolací súd dospel k záveru, že skutočnosť, že k reálnemu odovzdaniu a prevzatiu zmluvnej povinnosti zakotvenej v zmluve o dielo medzi objednávateľom - žalobcom a zhotoviteľom - žalovaným sporná nie je.....“

V nadväznosti na všetko vyššie uvedené si dovoľuje žalobca poukázať na skutočnosť, že z vykonaného dokazovania (a to aj z výpovede štatutárneho zástupcu žalovaného v čase zhotovovania diela) jednoznačne vyplýva, že dielo, ktoré bolo vykonané na základe zmluvy o dielo bolo súčasťou väčšieho celku a ako také bolo reálne aj odovzdané investorovi a teda rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vid' cit. rozhodnutia. Pre úplnosť uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňujeme s názorom, ktorý je uvedený v rozhodnutiach NS SR, že je nevyhnutné len logicky vyvodiť, že pokiaľ by žalovaný nemal odovzdané dielo žalobcom, tak následne by nemal možnosť s ním disponovať a toto dielo odovzdávať investorovi.

Zároveň poukazuje na dôvody, pre ktoré považuje žalobca napadnutý rozsudok za arbitrárny, nálezite neodôvodnený a nedostatočne zistený skutkový stav veci. „K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty [(čl. 1 ods. 1 ústavy), napr. PL. ÚS 36/95], ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. US 87/93, PL. US 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, IV. ÚS 14/07). Jedná sa o skutočnosť, že žalobca mal nárok na vystavovanie čiastkových faktúr za dielo; skutočnosť, že žalovaný faktúru žalobcu dňa 25.06.2014 a túto v lehote 60 dní od jej doručenia žalobcovi nevrátil, ani ju nerozporoval (čo mal žalovaný urobiť v zmysle vlastných VZP); skutočnosť, že v zmysle VZP žalovaného, tento nemohol nakladať s dielom nakoľko naňho neprešlo vlastnícke právo k dielu (článok I. odsek 7 VZP: „Vlastnícke právo na zhotovovanú vec prechádza na objednávateľa postupným uhrádzaním diela...“, avšak aj napriek tomu žalovaný vlastnícke právo k dielu odovzdal svojmu objednávateľovi; skutočnosť, že prílišný formalizmus (najmä v nadväznosti na ďalšie scudzenie diela, ku ktorému došlo) je v zjavnom rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, a teda nepožíva právnu ochranu, nakoľko žalovaný reálne odovzdal dielo, za čo mu bola vyplatená aj odmena, ale on cenu diela žalobcovi nevyplatil len z dôvodu, že nedošlo k formálnemu odovzdaniu diela v zmysle zmluvy a VZP; skutočnosť, že sám žalovaný znemožnil žalobcovi formálne odovzdanie diela, ktoré si žalovaný vymienil podľa zmluvy a VZP a to tým, že žalovaný pokračoval vo vykonávaní diela ako celku objektívne znemožnil žalobcovi, aby vykonal skúšky, ktoré zároveň pre riadne prevzatie diela požadoval (k tomu rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1Cob 84/07 zo dňa 19.12.2007); skutočnosť, že aj ak by dielo nebolo reálne dokončené a teda formálne odovzdané, musel ho žalovaný pred jeho odovzdaním investorovi (k čomu v zmysle svedeckej výpovede žalovaného došlo) dokončiť sám a uplatniť si u žalobcu zľavu z ceny diela a to v zmysle článku IV. odsek 6 VZP a článku III. odsek 4 odrážka č. 3 VZP - teda v takom prípade ani k formálnemu odovzdaniu diela nedochádza; k skutočnosti, že bolo na právnom posúdení súdu z akého titulu má žalovaný nárok na plnenie, ktorého sa dožaduje podanou žalobou - súd sa nevysporiadal v žiadnom rozsahu s nárokom žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo, nakoľko žalovaný scudzil vlastníctvo žalobcu v rozpore so zmluvou a VZP.

Ústavnoprávna povinnosť súdu dostatočne odôvodniť súdne rozhodnutie vyplýva nielen z Ústavy Slovenskej republiky (článok 46 ods. 1), ale aj z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (článok 6 ods. 1) a Listiny základných práv a slobôd (článok 36 ods. 1). Ústavný súd SR vo vzťahu k povinnosti súdov vyrovnáť sa s argumentmi účastníkov konania uvádza: „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu" (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04) a vyrovnáť sa so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné." (IV. ÚS 14/07) „Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. či 6 ods. 1 dohovoru." (I. ÚS 243/07).

Preto navrhuje napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť alternatívne rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný sa písomným podaním zo dňa 21.06. 2021 vyjadril k podanému dovolaniu a navrhol dovolanie odmietnuť, pretože nie je splnená podmienka prípustnosti podľa § 421 ods.1 písm. a/ C. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom podľa § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu je potrebné odmietnuť.

Na stručné odôvodnenie svojho rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 419 C. s. p., je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

Podľa § 420 C. s. p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Naproti tomu pre dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. 02. 2010).

Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 C. s. p., okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky,

ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C. s. p., v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p., a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 59/2017 z 08. 06. 2017).

V posudzovanej veci žalobca (ďalej tiež ako „dovolateľ“) dôvodí prípustnosťou dovolania podľa u§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Vzhľadom na doterajšiu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (sp. zn. 3Obdo/42/2018 z 21. 08. 2018) v prípade, ak dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodnil odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť (posúdiť) a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť. Na predmetnom právnom názore zotrúva dovolací súd aj v rozhodovanej veci. Prípustnosť dovolania je daná len vtedy, ak sa odvolací súd pri vyriešení právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom dovolateľ je povinný ním tvrdený odklon v dovolaní preukázať. Naopak, prípustnosť dovolania nezakladá všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi), alebo všeobecné tvrdenie dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

Predmetom žalobného návrhu je peňažné plnenie - zaplatenie ceny za vykonanie práce - zlepšenie zeminy v rozsahu 4.708 m² na stavbe obchodné jednotky Galanta-Vendo Park. Súd prvej inštancie zameral vykonanie dokazovania na zistenie skutkového stavu veci, či sa jedná o nárok na zaplatenie dohodnutej ceny diela v zmysle zmluvných podmienok (Zmluva o dielo č. 200-19-03- S zo dňa 20.03.2014), alebo sa jedná o práce navyše, nad rámec zmluvného záväzku resp. či v rozsahu uplatnených prác, ktorá mala vplyv na pevne stanovenú cenu diela, došlo zmluvne dohodnutým spôsobom (čl. I bod 4 písm. e) VZP), keďže žalobca nevedel právne kvalifikovať uplatnený nárok. Sud prvej inštancie ako aj súd odvolací zhodne konštatovali, že žalobca neosvedčil odovzdanie projektov žalovanému, a preto nemohol predmet zmluvy riadne vykonať. Cena predmetu zmluvy bola pevne a záväzne stanovená, zmena rozsahu zmluvy, ktorá mohla mať vplyv na cenu diela mohla byť uskutočnená len dohodnutým zmluvným spôsobom a odsúhlasená v zmluve splnomocnenou osobou, čo sa však nestalo, pričom dielo nebolo vykonané riadne a v rozsahu v zmysle čl. III bod 4 Zmluvy o dielo a nebolo riadne odovzdané. Čiastková fakturácia, ktorá je predmetom žalobného návrhu, nespĺňala dohodnutú podmienku v zmysle čl. III bod 1 VZP a žalobca žalovanému dielo do rozhodnutia o veci neodovzdal. Nebolo v konaní preukázané, či dielo bolo investorom prevzaté, resp. či mu bolo umožnené dielo užívať, tak ako to tvrdí dovolateľ.

V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že rozhodnutia, ktoré dovolateľ uviedol (resp. čiastočne citoval bez právnej analýzy) v dovolaní a to 3MOBdo/1/2014 zo dňa 30.04.2015, 3Obdo/5/2011 zo dňa 31.01.2012, od ktorých sa mal podľa žalobcu súd odkloniť, vychádzajú z iného skutkového základu a z vykonaného dokazovania tam konajúce súdy dospeli k jednoznačnému zisteniu, že k ukončeniu a realizácii odovzdaniu diela došlo, bolo umožnené s dielom objednávateľovi nakladať a bolo preukázané porušenie zmluvnej povinnosti jedným z účastníkov zmluvy, čo malo vplyv na uplatnený žalobný nárok (zmluvnú pokutu). Dovolateľ však neuviedol, ktoré konkrétne právne posúdenie odvolacieho súdu považuje za nesprávne a ako mal túto otázku odvolací súd vyriešiť. V tejto súvislosti dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v zmysle ustanovenia § 442 C. s. p., je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovolaním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného

dokazovania.

Ďalšie námietky žalobcu sú zamerané v dovolaní na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia jeho arbitrárnosť, nedostatočne zistený skutkový stav ako aj nespokojnosť s vyhodnotením dôkazov súdmi nižších inštancií, ktoré subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 421 písm. a) C. s. p. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., môže byť pritom len otázka právna, nie skutková otázka. Dovolací súd na doplnenie uvádza, že za nesprávny procesný postup sa nepovažuje, ak odvolací súd sa nevyjadrí ku všetkým tvrdeniam odvolateľa, ale len k tým, ktoré sú v spore podstatné. Ohľadom dovolateľom tvrdených skutočností je zrejmé, že v danom prípade nebol naplnený uvedený dovolací dôvod (§ 421 písm. a/ C. s. p.).

So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), má dovolací súd za nepochybné, že dovolateľ dovolacie dôvody nevymedzil spôsobom uvedeným v § 431 ods. 2, resp. § 432 ods. 2 C. s. p. Dovolací súd preto dovolanie podľa § 447 písm. f/ C. s. p. odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p., a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.